Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
fremsat den 26. september 2019[1]

Sag C-785/18

GAEC Jeanningros
mod
Institut national de l'origine et de la qualité (INAO),
Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,
Ministre de l'Économie et des Finances,
procesdeltager:
Comité interprofessionnel de gestion du Comté

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Frankrig))

»Præjudiciel forelæggelse – landbrug – beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler – ændring af en varespecifikation – væsentlig ændring – mindre ændring – ansøgning om en mindre ændring, som er blevet indbragt for de nationale domstole – national retspraksis, hvorefter klager afvises, når Kommissionen træffer afgørelse – den beskyttede oprindelsesbetegnelse Comté«

1. I henhold til forordning (EU) nr. 1151/2012[2] skal beskyttede oprindelsesbetegnelser være i overensstemmelse med en varespecifikation, der omfatter produktets betegnelse, en beskrivelse af produktet, en beskrivelse af, hvorledes produktet eller levnedsmidlet fremstilles, en afgrænsning af det geografiske område og andre relevante oplysninger.

2. Denne varespecifikation kan ændres gennem sammensatte administrative procedurer, som minder om procedurerne for den oprindelige registrering af den beskyttede oprindelsesbetegnelse, som både de nationale myndigheder og Kommissionen deltager i. Ordningen desangående er fastlagt i en delegeret forordning[3] og i en gennemførelsesforordning[4] og varierer lidt alt efter disse ændringers betydning.

3. Det af Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Frankrig) forelagte præjudicielle spørgsmål giver Domstolen lejlighed til at præcisere, hvilken funktion de domstole, der skal prøve gyldigheden af de afgørelser, som de nationale myndigheder har truffet i disse procedurer, har.

1 – Originalsprog: spansk.

2 – Europa-Parlamentets og Rådets forordning af 21.11.2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT 2012, L 343, s. 1).

3 – Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 664/2014 af 18.12.2013 om supplering af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 med hensyn til fastlæggelsen af EU-symboler for beskyttede oprindelsesbetegnelser, beskyttede geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter og med hensyn til visse regler om oprindelse, visse procedureregler og visse yderligere overgangsbestemmelser (EUT 2014, L 179, s. 17).

4 – Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 668/2014 af 13.6.2014 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT 2014, L 179, s. 36).

4. Det ønskes nærmere bestemt oplyst, om retsinstanserne i en medlemsstat – når Kommissionen har antaget en ansøgning om en »mindre« ændring af en varespecifikation vedrørende en beskyttet oprindelsesbetegnelse, som er blevet godkendt af en medlemsstat – skal træffe afgørelse i verserende sager anlagt til prøvelse af nationale afgørelser, hvorefter denne ændring er blevet godkendt.

I. Retsforskrifter

A. EU-retten

1. Forordning nr. 1151/2012

5. Artikel 7 har følgende ordlyd:

»1. En beskyttet oprindelsesbetegnelse eller beskyttet geografisk betegnelse, skal overholde en varespecifikation, som mindst omfatter:

a) den betegnelse, der skal beskyttes som oprindelsesbetegnelse eller geografisk betegnelse […]

b) en beskrivelse af det pågældende produkt med angivelse af råvarer, hvis relevant, såvel som af produktets vigtigste fysiske, kemiske, mikrobiologiske eller organoleptiske karakteristika

c) en afgrænsning af det geografiske område […] og i givet fald bevis for overholdelse af kravene i artikel 5, stk. 3

d) bevis for, at produktet har oprindelse i det afgrænsede geografiske område, der er nævnt i artikel 5, stk. 1 eller 2

e) en beskrivelse af, hvordan produktet kan indhentes, og, hvis det er hensigtsmæssigt, af de autentiske og uændrede lokale metoder samt oplysninger om emballering […]

f) oplysninger om følgende:

   i) sammenhængen mellem produktets kvalitet eller karakteristika og det geografiske miljø, der er nævnt i artikel 5, stk. 1, eller

   ii) i givet fald sammenhængen mellem produktets kvalitet, omdømme eller andre karakteristika og den geografiske oprindelse, der er omhandlet i artikel 5, stk. 2

[…]

h) eventuelle særlige regler for mærkning af det pågældende produkt

[…]«

6. Artikel 49, stk. 4, andet afsnit, har følgende ordlyd:

»Medlemsstaten sørger for at offentliggøre sin positive afgørelse og for, at enhver fysisk eller juridisk person med en legitim interesse har mulighed for at påklage den.«

7. Artikel 53 bestemmer:

»1. En sammenslutning, som har en legitim interesse, kan ansøge om at få godkendt ændringer af en varespecifikation.

I ansøgningen beskrives og begrundes de ønskede ændringer.

2. Er der tale om en eller flere væsentlige ændringer af varespecifikationen, skal ændringsansøgningen indgives og behandles efter den procedure, der er fastsat i artikel 49, 50, 51 og 52.

Er der imidlertid tale om ændringer af mindre omfang, godkender eller afviser Kommissionen ansøgningen. I tilfælde af godkendelsen af ændringer, der indebærer en ændring af de i artikel 50, stk. 2, omhandlede oplysninger, offentliggør Kommissionen disse oplysninger i *Den Europæiske Unions Tidende*.

For at en ændring kan anses for at være af mindre omfang for så vidt angår kvalitetsordningen i afsnit II må den ikke:

a) vedrøre produktets vigtigste kendetegn

b) ændre den tilknytning, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra f), nr. i) eller ii)

c) indebære en ændring af produktets betegnelse eller nogen del af produktets betegnelse

d) påvirke afgrænsningen af det geografiske område, eller

e) skærpe restriktionerne for handel med produktet eller de råvarer, der indgår heri.

[…]«

2. Delegeret forordning nr. 664/2014

8. Artikel 6, stk. 2 (»Ændringer af en varespecifikation«), har følgende ordlyd:

»Ansøgninger om en mindre ændring af en varespecifikation vedrørende beskyttede oprindelsesbetegnelser eller beskyttede geografiske betegnelser indgives til myndighederne i den medlemsstat, hvor det geografiske område for betegnelsen befinder sig. […]

Ansøgningen om en mindre ændring må kun indeholde mindre ændringer i betydningen i artikel 53, stk. 2, i forordning […] nr. 1151/2012. Ansøgningen skal beskrive de mindre ændringer, give en kort begrundelse for, at der er behov for en ændring, og påvise, at de foreslåede ændringer betragtes som mindre i overensstemmelse med artikel 53, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1151/2012. Den skal for hvert ændringsforslag sammenligne den oprindelige varespecifikation og, hvor det er relevant, det oprindelige enhedsdokument med den ændrede udgave, der foreslås. Ansøgningen skal kunne stå alene og skal indeholde alle ændringer af varespecifikationen og, hvor det er relevant, af det enhedsdokument, for hvilket der ansøges om godkendelse.

Mindre ændringer, som er nævnt i artikel 53, stk. 2, andet afsnit, i forordning (EU) nr. 1151/2012, betragtes som godkendt, hvis Kommissionen ikke underretter ansøgeren om det modsatte inden for tre måneder fra modtagelsen af ansøgningen.

En ansøgning om en ændring af mindre omfang, der ikke er i overensstemmelse med andet afsnit i dette stykke, antages ikke. Stiltiende godkendelse, der er omhandlet i tredje afsnit i dette stykke, finder ikke anvendelse på sådanne ansøgninger. Senest tre måneder efter modtagelsen af ansøgningen underretter Kommissionen ansøgeren, hvis ansøgningen ikke antages.

Kommissionen offentliggør de godkendte mindre ændringer af en varespecifikation, som ikke medfører en ændring af de elementer, der er omhandlet i artikel 50, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1151/2012.«

3. Gennemførelsesforordning nr. 668/2014

9. Artikel 10 (»Procedurekrav om ændring af en varespecifikation«) har følgende ordlyd:

»1. Ansøgninger om godkendelse af en væsentlig ændring af varespecifikationen for beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser udarbejdes i overensstemmelse med formularen i bilag V. Sådanne ansøgninger udfyldes i henhold til kravene i artikel 8 i forordning (EU) nr. 1151/2012. Det ændrede enhedsdokument udarbejdes i overensstemmelse med formularen i bilag I til denne forordning. Henvisningen til offentliggørelsen af varespecifikationen i det ændrede enhedsdokument skal føre til den opdaterede udgave af den foreslåede varespecifikation.

[…]

2. Ansøgninger om godkendelse af en mindre ændring, jf. artikel 53, stk. 2, andet afsnit, i forordning (EU) nr. 1151/2012 udarbejdes i overensstemmelse med formularen i bilag VII til denne forordning.

Ansøgninger om godkendelse af en mindre ændring vedrørende beskyttede oprindelsesbetegnelser eller beskyttede geografiske betegnelser ledsages af det ajourførte enhedsdokument, hvis der er foretaget en ændring, som udarbejdes i overensstemmelse med formularen i bilag I. Henvisningen til offentliggørelsen af varespecifikationen i det ændrede enhedsdokument skal føre til den ajourførte udgave af den foreslåede varespecifikation.

Ved ansøgninger med oprindelse i EU vedlægger medlemsstaterne en erklæring om, at de anser ansøgningen for at opfylde betingelserne i forordning (EU) nr. 1151/2012 og i de bestemmelser, der blev vedtaget i overensstemmelse dermed, samt henvisning til den ajourførte varespecifikations offentliggørelse […]. Ansøgninger om en mindre ændring i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, femte afsnit, i delegeret forordning (EU) nr. 664/2014, skal indeholde en henvisning til offentliggørelsen af den ajourførte varespecifikation for ansøgninger med oprindelse i medlemsstaterne og den ajourførte varespecifikation for ansøgninger med oprindelse i tredjelande.

[…]«

B. National ret. Bekendtgørelse af 8. september 2017 udstedt af landbrugs- og fødevareministeren og af økonomi- og finansministeren om ændring af varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Comté« [5]

10. Artikel 1 bestemmer:

»Med henblik på dens fremsendelse til Kommissionen godkendes varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Comté« således som ændret på forslaget fra det stående udvalg under det nationale udvalg for mælkebetegnelser, agroindustrielle betegnelser og skovbrugsbetegnelser.«

11. Artikel 2 har følgende ordlyd:

»Denne bekendtgørelse finder anvendelse fra datoen for Kommissionens godkendelse af ændringerne af varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Comté«.

Datoen for Kommissionens godkendelse af ændringerne offentliggøres ved hjælp af en meddelelse i landbrugs- og fødevareministeriets tidende, om nødvendigt med den godkendte version af varespecifikationen vedlagt.«

II. Hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

12. Den 16. november 2017 anlagde Groupement agricole d'exploitation en commun (GAEC) Jeanningros sag ved Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Frankrig) til prøvelse af bekendtgørelsen af 8. september 2017 med påstand om annullation af artikel 5.1.18 i den ændrede varespecifikation, som forbyder »malkerobotter«.

13. Ved en afgørelse, der blev offentliggjort den 1. juni 2018, godkendte Kommissionen ansøgningen om godkendelse af en mindre ændring af varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Comté« [6] i overensstemmelse med artikel 53, stk. 2, andet afsnit, i forordning nr. 1151/2012 under hensyntagen til artikel 6, stk. 2, tredje afsnit, i delegeret forordning nr. 664/2014.

14. Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) er i tvivl om, hvorvidt denne ret skal træffe afgørelse i sagen anlagt til prøvelse af bekendtgørelsen af 8. september 2017, som stadig verserer, eller om den derimod skal fastslå, at det er ufornødent at træffe afgørelse i den pågældende sag, således som retten har gjort i andre sager [7].

15. Det synspunkt, som den forelæggende ret indtil videre har indtaget, er, at når retten træffer afgørelse om anfægtelsen af en afgørelse, hvorved den franske regering fremsender Kommissionen en anmodning om registrering af en beskyttet oprindelsesbetegnelse sammen med en godkendt varespecifikation, og Kommissionen på tidspunktet for afsigelsen af denne dom allerede har indført denne betegnelse i registret [8], mister denne anfægtelse sin genstand.

5 – Arrêté du 8 septembre 2017 du ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation et du ministre de l'Économie et des Finances relatif à la modification du cahier des charges et de l'appellation d'origine protégée »Comté« (JORF nr. 217 af 16.9.2017, herefter »bekendtgørelse af 8. september 2017«).

6 – Offentliggørelse af en ansøgning om godkendelse af en ændring af mindre omfang i henhold til artikel 53, stk. 2, andet afsnit, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT 2018, C 187, s. 7).

7 – Conseil d'Etat, »Syndicat de défense et de promotion des fabricants et affineurs du Morbier«, 5.11.2003, req. nr. 0230438.

8 – Registret over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser er reguleret i artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 1151/2012. (Registret kan tilgås via adressen: http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html).

16. I henhold til denne retspraksis foretager Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) ikke prøvelse af lovligheden af en varespecifikation, som Kommissionen har indført i registret, selv når den nationale afgørelse, som ligger til grund herfor, anfægtes, således som det er tilfældet her. Dette er også tilfældet i forbindelse med mindre ændringer.

17. Den forelæggende ret ønsker oplyst, om denne fremgangsmåde er i overensstemmelse med EU-retten, eller om retten derimod – henset til de følger en annullation af den anfægtede retsakt eventuelt vil have på gyldigheden af den af Kommissionen foretagne registrering – skal træffe afgørelse om lovligheden af den pågældende retsakt.

18. På grund af denne tvivl har Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) forelagt Domstolen dette præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 53 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, artikel 6 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 664/2014 af 18. december 2013 om supplering af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 med hensyn til fastlæggelsen af EU-symboler for beskyttede oprindelsesbetegnelser, beskyttede geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter og med hensyn til visse regler om oprindelse, visse procedureregler og visse yderligere overgangsbestemmelser og artikel 10 i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 668/2014 af 13. juni 2014 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012, sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter (herefter »chartret«) om grundlæggende rettigheder, fortolkes således, at i den særlige situation, hvor Europa-Kommissionen har godkendt en ansøgning fra en medlemsstats nationale myndigheder om en ændring af varespecifikationen for en betegnelse og om registrering af en kontrolleret oprindelsesbetegnelse, og hvor denne ansøgning samtidig er genstand for en sag indbragt for den pågældende stats nationale retsinstanser, kan disse retsinstanser beslutte, at det er ufornødent at træffe afgørelse i den for dem verserende sag, eller skal de – henset til de følger en annullation af den anfægtede retsakt eventuelt vil have på gyldigheden af den af Europa-Kommissionen foretagne registrering – træffe afgørelse om lovligheden af denne retsakt fra de nationale myndigheder?«

19. Den franske regering og Kommissionen har indgivet skriftlige indlæg under den præjudicielle procedure. Domstolen har valgt at afgøre sagen uden at afholde mundtlig forhandling.

III. Bedømmelse

20. For at besvare det præjudicielle spørgsmål er det efter min opfattelse hensigtsmæssigt først at undersøge dels ordningen for de administrative procedurer vedrørende ændringer af varespecifikationer for en beskyttet oprindelsesbetegnelse, dels de forskellige former for domstolsprøvelse heraf.

A. Procedurer for ændring af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse

21. En ændring af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse sker, ligesom dens registrering, gennem en sammensat administrativ procedure, hvori medlemsstatens kompetente myndigheder og Kommissionen deltager. 58. betragtning til forordning nr. 1151/2012 fremhæver denne omstændighed [9].

22. Artikel 53, stk. 2, i forordning nr. 1151/2012 sondrer mellem to former for ændringer: »væsentlige ændringer« og ændringer af mindre omfang (herefter »mindre ændringer«).

9 –

23. Væsentlige ændringer er:

– ændringer vedrørende produktets vigtigste kendetegn

– ændringer, der ændrer sammenhængen mellem produktets kvalitet eller karakteristika og det geografiske miljø eller sammenhængen mellem produktets kvalitet, omdømme eller andre karakteristika og den geografiske oprindelse [artikel 7, stk. 1, litra f), nr. i) og ii), i forordning nr. 1151/2012]

– ændringer, der indebærer en ændring af produktets betegnelse eller nogen del af produktets betegnelse

– ændringer, der påvirker afgrænsningen af det geografiske område, og

– ændringer, der skærper restriktionerne for handel med produktet eller de råvarer, der indgår heri.

24. Ved mindre ændringer forstås ændringer, som artikel 53, stk. 2, andet afsnit, i forordning nr. 1151/2012 ikke anser for væsentlige.

25. Samtidig findes der i artikel 53, stk. 2, i forordning nr. 1151/2012 to procedurer til behandling af ændringer af varespecifikationer. Med hensyn til vigtige ændringer henvises der til artikel 49-52 (dvs. til proceduren for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser), og med hensyn til mindre ændringer indføres der en forenklet procedure.

1. Den (almindelige) procedure for vigtige ændringer af en varespecifikation for en beskyttet oprindelsesbetegnelse

26. Proceduren for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser finder således anvendelse på vigtige ændringer af varespecifikationen [10]. Den består af en første fase, som indledes (artikel 49, stk. 2, i forordning nr. 1151/2012) med en ansøgning om registrering af en beskyttet oprindelsesbetegnelse fra en producentsammenslutning til myndighederne i den medlemsstat, hvor produktionsområdet befinder sig.

27. Disse myndigheder skal med passende midler gennemgå ansøgningen for at kontrollere, om den er berettiget og opfylder de materielle betingelser som fastsat i førnævnte forordning. Der skal sikres en passende offentliggørelse af ansøgningen og et rimeligt tidsrum, hvori enhver fysisk eller juridisk person, der har en legitim interesse, og som er etableret i eller har bopæl på medlemsstatens område, kan gøre indsigelse mod ansøgningen [11].

28. De nationale myndigheder vurderer de indsigelser, der er modtaget, og træffer afgørelse om, hvorvidt ansøgningen opfylder betingelserne i forordning nr. 1151/2012. Hvis disse myndigheders vurdering er positiv, træffer de en afgørelse og sikrer, at den udgave af varespecifikationen, der ligger til grund for deres positive afgørelse, offentliggøres, og giver elektronisk adgang til varespecifikationen.

»For at sikre, at registrerede oprindelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter opfylder de betingelser, der er fastsat i denne forordning, bør ansøgningerne gennemgås af den berørte medlemsstats nationale myndigheder i overensstemmelse med de fælles minimumsbestemmelser, der omfatter en national indsigelsesprocedure. Kommissionen bør derefter gennemgå ansøgningerne for at sikre, at de ikke indeholder åbenlyse fejl, og at der er taget hensyn til EU-retten og interesserne hos interessenter uden for ansøgningsmedlemsstaten.«

10 – Artikel 7 i delegeret forordning nr. 664/2014 udvider også denne almindelige procedure til at omfatte annullering af registreringen af en beskyttet oprindelsesbetegnelse, når der ikke foreligger en garanti for, at det i varespecifikationen anførte overholdes, eller når en vare ikke markedsføres under anvendelse af den beskyttede oprindelsesbetegnelse i en periode på mindst syv år.

11 – Artikel 49, stk. 3, i forordning nr. 1151/2012.

29. Her er artikel 49, stk. 4, i forordning nr. 1151/2012 særlig vigtig, idet det heri anføres, at »[m]edlemsstaten sørger for at offentliggøre sin positive afgørelse og for, at enhver fysisk eller juridisk person med en legitim interesse har mulighed for at påklage den«.

30. Hvis den nationale myndighed træffer en positiv afgørelse, afsluttes den nationale fase, idet ansøgningsdossieret indsendes til Kommissionen, som ligeledes orienteres om modtagne indsigelser, som kan antages [12].

31. Den »europæiske« fase af denne procedure indledes med den gennemgang, som Kommissionen skal foretage, når den har modtaget den nationale afgørelse, for at kontrollere, om ansøgningen er berettiget og opfylder betingelserne for en beskyttet oprindelsesbetegnelse. Hvis Kommissionen efter denne gennemgang (som ikke bør tage mere end seks måneder) beslutter sig for at antage ansøgningen [13], offentliggør den i EU-Tidende enhedsdokumentet og henvisningen til den offentliggjorte varespecifikation [14].

32. Efter offentliggørelse i EU-Tidende kan myndighederne i en medlemsstat eller i et tredjeland eller fysiske eller juridiske personer med en legitim interesse, som er etableret i et tredjeland, i henhold til artikel 51 i forordning nr. 1151/2012 indgive meddelelse om indsigelse til Kommissionen [15]. Kommissionen fremsender straks denne meddelelse til den myndighed eller det organ, der har indgivet ansøgningen [16], hvorefter der indledes en procedure, hvis denne indsigelse kan antages [17].

33. Modtager Kommissionen ikke nogen meddelelse om indsigelse (eller begrundet indsigelse), registrerer den, uden at anvende den procedure, der er omhandlet i artikel 57, stk. 2, i forordning nr. 1151/2012, de væsentlige ændringer af varespecifikationen.

34. Kommissionen følger samme fremgangsmåde, hvis den modtager en begrundet indsigelse, som kan antages, og der er opnået enighed efter de konsultationer, der er omhandlet i artikel 51, stk. 3, i forordning nr. 1151/2012. Hvis der ikke er opnået enighed, træffer Kommissionen afgørelse om at vedtage gennemførelsesretsakter om registreringen eller den væsentlige ændring af varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse efter undersøgelsesproceduren i artikel 57, stk. 2, i forordning nr. 1151/2012 [18].

35. Retsakter, der vedrører væsentlige ændringer af en beskyttet oprindelsesbetegnelse, og afgørelser om afvisning offentliggøres under alle omstændigheder i EU-Tidende [19].

12 – Dvs. indsigelser modtaget fra en fysisk eller juridisk person, som lovligt har markedsført de pågældende produkter ved hjælp af de pågældende betegnelser uafbrudt i mindst fem år forud [for datoen for offentliggørelsen] (artikel 49, stk. 4, i forordning nr. 1151/2012).

13 – Hvis Kommissionen forkaster ansøgningen, idet den finder, at betingelserne for registrering ikke er opfyldt, vedtager den gennemførelsesretsakter, der afviser ansøgningen (artikel 52, stk. 1, i forordning nr. 1151/2012).

14 – Artikel 50, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1151/2012.

15 – Denne meddelelse skal under alle omstændigheder indeholde en erklæring om, at ansøgningen muligvis udgør en overtrædelse af de betingelser, der er fastsat i denne forordning, med hensyn til væsentlige ændringer af varespecifikationer.

16 – Artikel 51, stk. 1, i forordning nr. 1151/2012.

17 – Meddelelsen om indsigelse skal inden for to måneder følges op med en begrundet indsigelse, og Kommissionen kontrollerer, om den begrundede indsigelse kan antages. Hvis Kommissionen kan antage den, opfordrer Kommissionen myndigheden eller den person, der har rejst indsigelsen, og den nationale myndighed, der har indgivet ansøgningen, til at indlede konsultationer i et rimeligt tidsrum på højst tre måneder.

18 – Artikel 52, stk. 2 og 3, i forordning nr. 1151/2012.

19 – Artikel 52, stk. 4, i forordning nr. 1151/2012.

2. Den (forenklede) procedure for mindre ændringer af en varespecifikation for en beskyttet oprindelsesbetegnelse

36. Fastlæggelsen af denne forenklede procedure i forordning (EU) nr. 1151/2012 var yderst kortfattet. Det anførtes blot i denne forordnings artikel 53, stk. 2, andet afsnit, at »[e]r der […] tale om ændringer af mindre omfang, godkender eller afviser Kommissionen ansøgningen«. Det blev tilføjet, at Kommissionen i tilfælde af godkendelse af ændringer af enhedsdokumentet eller af varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse offentliggør ændringen i EU-Tidende.

37. Delegeret forordning nr. 664/2014 udviklede denne forenklede procedure ved at tilnærme den til den almindelige procedure i artikel 6, stk. 2. I henhold til denne bestemmelse skal ansøgninger om en mindre ændring: i) indgives til myndighederne i den medlemsstat, hvor det geografiske område for betegnelsen befinder sig, ii) beskrive de mindre ændringer, forklare, hvorfor de foreslåede ændringer betragtes som mindre, og sammenligne dem med den oprindelige tekst, iii) ikke gøres til genstand for en national indsigelsesprocedure til forskel fra den almindelige procedure [20].

38. Endelig bestemmes det i artikel 6, stk. 2, første afsnit, i delegeret forordning nr. 664/2014, at hvis medlemsstaten finder, at kravene i forordning nr. 1151/2012 og i de bestemmelser, der er vedtaget i henhold dertil, er opfyldt, kan den indgive et ansøgningsdossier om en mindre ændring af en beskyttet oprindelsesbetegnelse til Kommissionen.

39. Den »europæiske« fase af denne procedure er også blevet forenklet. Der findes ingen indsigelsesprocedure på dette niveau, og Kommissionen har beslutningskompetencen, som kan være udtrykkelig eller stiltiende (mindre ændringer betragtes som godkendt, hvis Kommissionen ikke underretter ansøgeren om det modsatte inden for tre måneder fra modtagelsen af ansøgningen) [21]. Senest tre måneder efter modtagelsen af ansøgningen underretter Kommissionen ansøgeren, hvis ansøgningen ikke antages. Hvis Kommissionen godkender ansøgningen, offentliggør den de godkendte mindre ændringer af en varespecifikation for en beskyttet oprindelsesbetegnelse.

B. Domstolsprøvelse af afgørelser, der er truffet i forbindelse med procedurer for ændring af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse

40. Som nævnt ovenfor er såvel den almindelige som den forenklede procedure sammensatte administrative procedurer, som de nationale myndigheder og Kommissionen successivt deltager i.

41. Denne form for sammensat procedure er reguleret på kasuistisk vis i EU-retten [22] og har været genstand for en omfattende retsvidenskabelig analyse på grund af de adskillige retlige spørgsmål, som den giver anledning til [23].

20 – Hvis ansøgningen om en mindre ændring af en varespecifikation imidlertid ikke stammer fra den sammenslutning, der havde indgivet ansøgningen om registrering af det navn eller de navne, som varespecifikationen vedrører, giver medlemsstaten denne sammenslutning (hvis den stadig eksisterer) lejlighed til at fremsætte bemærkninger vedrørende ansøgningen.

21 – Den stiltiende godkendelse finder imidlertid ikke anvendelse på ansøgninger om mindre ændringer, der ikke er i overensstemmelse med artikel 6, stk. 2, andet afsnit, i delegeret forordning nr. 664/2014.

22 – Et ambitiøst retsvidenskabeligt forslag om kodificering af EU's administrative procedurer findes i O. Mir, H.C.H. Hofmann, J.-P. Schneider, J. Ziller m.fl. (redaktion), *Código ReNEUAL de procedimiento administrativo de la Unión Europea*, INAP, Madrid, 2015. I artikel I-4 (4) i Código ReNEUAL defineres en »sammensat procedure« som en administrativ procedure, hvori EU-myndighederne og myndighederne i en medlemsstat eller i forskellige medlemsstater tillægges forskellige funktioner, som er gensidigt afhængige. En kombination af to administrative procedurer, der er direkte forbundet, udgør ligeledes en sammensat procedure.

23 – S. Alonso de León, *Composite administratives procedures in the European Union*, Iustel, Madrid, 2017; M. Eliantonio, »Judicial Review in an Integrated Administration: the Case of 'Composite Procedures'«, *Review of European Administrative Law*, 2014 nr. 2, s. 65-102; G. Della Cananea, »I procedimenti amministrativi composti dell'Unione europea«, i F. Bignami, og S. Cassese, (red.), *Il procedimento amministrativo nel diritto europeo*, Milano, Giuffrè, 2004; G. Mastrodonato, *I procedimenti amministrativi composti nel diritto comunitario*, Bari, Cacucci, 2007; H.C.H. Hofmann, »Composite decision-making procedures in EU administrative law«, i H.C.H. Hofmann og A. Türk, *Legal Challenges in EU Administrative Law. Towards an Integrated Administration*, Edward Elgar, Cheltenham, 2009, s. 136.

42. Domstolskontrollen med afgørelser, der træffes i forbindelse med disse procedurer, er blevet undersøgt af Domstolen, ligeledes på en kasuistisk og ikke-udtømmende måde [24], selv om flere nyere sager i forbindelse med bankunionen bidrager til at præcisere Domstolens praksis [25].

43. I mit forslag til afgørelse i Berlusconi og Fininvest-sagen undersøgte jeg Domstolens praksis med hensyn til Unionens sammensatte administrative procedurer og sondrede mellem to tilfælde: Når beslutningskompetencen ligger hos de nationale myndigheder, og når den ligger hos EU-institutionerne [26].

44. I Berlusconi og Fininvest-dommen fastslog Domstolen i det væsentlige, at artikel 263 TEUF er til hinder for, at de nationale retter foretager en legalitetsprøvelse af retsakter om indledning af procedure, bevisoptagelse og ikke-bindende forslag, som vedtages af de kompetente nationale myndigheder i forbindelse med en sammensat administrativ procedure om tilladelse til erhvervelse eller forøgelse af kvalificerede kapitalandele i kreditinstitutter. Denne konklusion støttede sig på to forhold:

– Når retsakterne fra de nationale myndigheder er et led i en procedure, hvori en EU-institution har den endelige beslutningskompetence alene uden at være bundet af forberedende retsakter eller forslag fra de nationale myndigheder, er der tale om EU-retsakter [27].

– Når EU-retten fastsætter en eksklusiv beslutningskompetence for en EU-institution, tilkommer det Unionens retsinstanser i medfør af deres enekompetence til at kontrollere legaliteten af EU-retsakter på grundlag af artikel 263 TEUF at træffe afgørelse om lovligheden af den af den pågældende EU-institution trufne endelige afgørelse. Det tilkommer kun Unionens retsinstanser at undersøge – for at sikre en effektiv retsbeskyttelse for de berørte – om forberedende retsakter eller forslag fra de nationale myndigheder er behæftet med eventuelle mangler, som kan påvirke gyldigheden af denne endelige afgørelse [28].

45. Som jeg anførte i mit forslag til afgørelse i den sag [29], er udøvelsen af beføjelsen til at træffe endelig afgørelse i forbindelse med sammensatte administrative procedurer med deltagelse af nationale og EU-myndigheder en altafgørende faktor for at afgøre, om det er den nationale eller Unionens retsinstans, der har kompetence til at foretage domstolsprøvelsen. Hvis beslutningskompetencen er tillagt et af Unionens organer, tilkommer det i henhold til artikel 263 TEUF Unionens retsinstanser at foretage domstolsprøvelsen. Hvis den nationale myndighed imidlertid er tillagt en specifik beslutningskompetence, har de nationale retsinstanser kompetence til at kontrollere lovligheden af dens retsakter [30].

46. Har de nationale myndigheder en selvstændig beslutningskompetence i den første fase af den sammensatte procedure for mindre ændringer af en varespecifikation for en beskyttet oprindelsesbetegnelse? Hvis dette er tilfældet, tilkommer det de nationale retter at foretage domstolsprøvelse af denne nationale afgørelse, uanset om Kommissionen træffer afgørelse om at registrere ændringen i procedurens anden fase.

24 – F. Brito Bastos, »Derivative illegality in European composite administrative procedures«, *Common Market Law Review*, 2018, nr. 1, s. 101-134.

25 – Dom af 19.12.2018, Berlusconi og Fininvest (C-219/17, herefter »Berlusconi og Fininvest-dommen«, EU:C:2018:1023). Iccrea Banca-sagen, hvori jeg afgav mit forslag til afgørelse den 9. juli 2019 (C-414/18, EU:C:2019:574), verserer stadig.

26 – Forslag til afgørelse af 27.6.2018 (C-219/17, EU:C:2018:502, punkt 64-79).

27 – Dom af 18.12.2007, Sverige mod Kommissionen (C-64/05 P, EU:C:2007:802, præmis 93 og 94), og Berlusconi og Fininvest-dommen, præmis 43.

28 – Berlusconi og Fininvest-dommen, præmis 44. Jf. analogt dom af 22.10.1987, Foto-Frost (314/85, EU:C:1987:452, præmis 17).

29 – Forslag til afgørelse af 27.6.2018 (C-219/17, EU:C:2018:502, punkt 60-63).

30 – I mit forslag til afgørelse af 9.7.2019, Iccrea Banca (C-414/18, EU:C:2019:574), anførte jeg, at fastsættelsen af de almindelige bidrag til Afviklingsfonden også sker gennem en sammensat administrativ procedure med deltagelse af de nationale afviklingsmyndigheder, men den endelige afgørelse træffes imidlertid af Afviklingsinstansen. Derfor er jeg af den opfattelse, at det udelukkende tilkommer Domstolen, og ikke de nationale retsinstanser, at foretage domstolsprøvelse af Afviklingsinstansens afgørelser.

47. For at besvare dette spørgsmål er det relevant at se nærmere på Domstolens praksis med hensyn til procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser [31]. Som jeg vil forklare nedenfor, viser denne retspraksis efter min opfattelse, at myndighederne i den pågældende medlemsstat har en specifik og selvstændig beslutningskompetence under procedurens nationale fase.

48. Ifølge Domstolen gør følgende sig gældende for den almindelige procedure for registrering af en beskyttet oprindelsesbetegnelse:

– »[D]er findes en kompetencefordeling mellem den pågældende medlemsstat og Kommissionen […]. Uanset om registreringen er foretaget efter den normale eller den forenklede procedure, kan den kun finde sted, såfremt den pågældende medlemsstat har indgivet ansøgning herom og […] har fremsendt en varespecifikation og de for registreringen nødvendige oplysninger« [32].

– »[D]en medlemsstat, som registreringsansøgningen sendes til under en normal procedure, skal kontrollere, om den er berettiget, og skal videresende den til Kommissionen, hvis den finder, at kravene i forordning nr. 2081/92 er opfyldt. […] [I øvrigt skal] Kommissionen […] blot […] foretage en formel undersøgelse til efterprøvelse af, om disse betingelser er opfyldt« [33].

49. Domstolen har på denne baggrund fastslået, at »Kommissionen kun [kan] træffe beslutning om registrering af en betegnelse som en beskyttet oprindelsesbetegnelse […], såfremt den pågældende medlemsstat har indgivet ansøgning til den herom, og en sådan ansøgning kan kun indgives, såfremt medlemsstaten har kontrolleret, at den er berettiget. Begrundelsen for denne kompetencefordelingsordning er navnlig, at en registrering forudsætter en kontrol af, at visse betingelser er opfyldt, hvilket i vidt omfang kræver indgående kendskab til forhold, som er særegne for den pågældende medlemsstat, og hvilke forhold de kompetente myndigheder i denne stat er bedst til at kontrollere« [34].

50. Jeg er af den opfattelse, at retspraksis med hensyn til proceduren for registrering af en beskyttet oprindelsesbetegnelse kan overføres på den almindelige procedure for væsentlige ændringer af varespecifikationen: Artikel 53, stk. 2, første afsnit, i forordning nr. 1151/2012 henviser som nævnt til artikel 49-52, som netop omhandler proceduren for registrering.

51. Jeg er ligeledes af den opfattelse, at denne retspraksis også kan overføres på den forenklede procedure, eftersom artikel 6, stk. 2, i delegeret forordning nr. 664/2014 har behandlet den på samme måde som den almindelige procedure (som er proceduren for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser), selv om indsigelsesprocedurerne er fjernet i begge faser.

52. Den nævnte retspraksis vedrørte den almindelige procedure for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser, som blev indført ved forordning nr. 2081/92, som er forgængeren til den nuværende procedure (artikel 49-52 i forordning nr. 1151/2012). Den omhandlede som nævnt også proceduren i den ophævede artikel 17 i førstnævnte forordning, altså den forenklede og midlertidige ordning for registrering i Unionen af eksisterende betegnelser eller betegnelser, der er beskyttet eller hævdvundne i medlemsstaterne [35].

31 – Dom af 6.12.2001, Carl Kühne m.fl. (C-269/99, herefter »dommen i sagen Carl Kühne m.fl.«, EU:C:2001:659), og af 2.7.2009, Bavaria og Bavaria Italia (C-343/07, herefter »dommen i sagen Bavaria og Bavaria Italia«, EU:C:2009:415). Rettens dom af 23.4.2018, CRM mod Kommissionen (T-43/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:208), som jeg senere vil henvise til, er også relevant.

32 – Dommen i sagen Carl Kühne m.fl., præmis 50 og 51, og dommen i sagen Bavaria og Bavaria Italia, præmis 64. Sidstnævnte henviste til en kompetencefordeling mellem de nationale myndigheder og Kommissionen under den sammensatte procedure i den ophævede artikel 17 i Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14.7.1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler (EFT 1992, L 208, s. 1), som var den forenklede og midlertidige ordning for registrering i Unionen af eksisterende betegnelser eller betegnelser, der er beskyttet eller hævdvundne i medlemsstaterne.

33 – Dommen i sagen Carl Kühne m.fl., præmis 52, og dommen i sagen Bavaria og Bavaria Italia, præmis 65.

34 – Dommen i sagen Carl Kühne m.fl., præmis 53, og dommen i sagen Bavaria og Bavaria Italia, præmis 66.

35 – Se fodnote 32.

53. Disse procedurer omfattede desuden en national og en europæisk fase af samme type som de nuværende procedurer for registrering og ændring af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse. Derfor kan den del af Domstolens praksis, hvori de er blevet undersøgt, som nævnt overføres på mindre ændringer af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse.

54. I henhold til denne retspraksis har den nationale myndighed kontrol over proceduren for mindre ændringer, hvilket bl.a. [36] begrundes af følgende årsager:

– Producentsammenslutninger skal indlede denne procedure ved de kompetente nationale myndigheder i den medlemsstat, på hvis område den beskyttede oprindelsesbetegnelse befinder sig. Disse sammenslutninger kan ikke indgive deres ansøgning direkte til Kommissionen.

– De nationale myndigheder skal verificere, at forslaget er i overensstemmelse med de materielle krav i forordning nr. 1151/2012, eftersom disse myndigheder råder over det mest omfattende vidensgrundlag til at kunne vurdere de nærmere omstændigheder ved disse mindre ændringer.

– Medlemsstatens myndighed har kompetence til at godkende eller afvise ansøgningen om mindre ændringer under den nationale fase. Denne myndighed har således *nøglen* til den sidste fase i proceduren, idet den fremsender ansøgningen til Kommissionen. Hvis den nationale myndighed ikke træffer en positiv afgørelse, kan Kommissionen ikke intervenere.

– Kommissionen kontrollerer, at ansøgningen om en mindre ændring er i overensstemmelse med forordning nr. 1151/2012, delegeret forordning nr. 664/2014 og gennemførelsesforordning nr. 668/2014, dvs. at den indeholder de krævede elementer, og at disse elementer ikke fremgår at være behæftet med åbenbare fejl [37].

– Den nationale myndighed bevarer muligheden for at trække den ansøgning, som er fremsendt til Kommissionen, tilbage, inden Kommissionen registrerer den.

55. Disse kompetencer vidner om, at den nationale myndighed har en vidtrækkende selvstændig beslutningskompetence under den nationale fase af den sammensatte procedure for mindre ændringer af en varespecifikation for en beskyttet oprindelsesbetegnelse [38]. Denne kompetence er alene underlagt de nationale retsinstansers kontrol, mens det tilkommer Domstolen at kontrollere Kommissionens afgørelser under procedurens europæiske fase [39].

36 – Medlemsstaterne kan i deres nationale ret fastlægge en midlertidig national beskyttelse af beskyttede oprindelsesbetegnelser, som er begrænset til deres område, fra afslutningen af registreringsprocedurens nationale fase, og indtil Kommissionen træffer afgørelse om ansøgningen. Selv om denne mulighed i artikel 9 i forordning nr. 1151/2012 udelukkende vedrører registrering af en beskyttet oprindelsesbetegnelse og ikke ændringer af varespecifikationen, afspejler den desuden den nationale myndigheds kontrol over den nationale fase af disse sammensatte procedurer.

37 – Dommen i sagen Carl Kühne m.fl., præmis 54, og dommen i sagen Bavaria og Bavaria Italia, præmis 67.

38 – I procedurer for ændring af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse for vin, som er underlagt efterfølgende regler, er den nationale myndighed næsten tillagt en enekompetence med undtagelse af offentliggørelsen i EU-Tidende, som forestås af Kommissionen. Heri ses en tendens til at styrke de nationale myndigheders kompetence, muligvis på grund af Kommissionens administrative vanskeligheder ved at forvalte den europæiske fase.
Procedurerne for ændring af beskyttede oprindelsesbetegnelser for vin er grundlæggende reguleret i artikel 105 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17.12.2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (EUT 2013, L 347, s. 671) samt i artikel 14-18 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/33 af 17.10.2018 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår ansøgninger om beskyttelse af oprindelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og traditionelle benævnelser i vinsektoren, indsigelsesproceduren, restriktioner for anvendelsen, ændringer af produktspecifikationer, annullering af beskyttelsen og mærkning og præsentation (EUT 2019, L 9, s. 2).

39 – Dommen i sagen Bavaria og Bavaria Italia, præmis 70 og 71.

56. Denne konstatering understøttes af artikel 49, stk. 4, i forordning nr. 1151/2012, som jeg tidligere har henvist til [40]. I selve basisretsakten har EU-lovgiver endda specifikt anerkendt, at såfremt en medlemsstats myndigheder træffer en positiv afgørelse vedrørende ændringen af varespecifikationen, har enhver fysisk eller juridisk person med en legitim interesse »mulighed for at påklage den«.

57. Denne klage – som naturligvis skal indgives til de nationale retsinstanser – finder ganske vist udtrykkeligt anvendelse med hensyn til afgørelser vedrørende væsentlige ændringer af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse. På grund af det nære slægtskab mellem procedurerne for disse ændringer og procedurerne for mindre ændringer er jeg imidlertid af den opfattelse, at retten til at indgive en klage ligeledes gør sig gældende i forbindelse med sidstnævnte ændringer.

58. De nationale myndigheders afgørelser vedrørende disse mindre ændringer er ikke underlagt Domstolens enekompetence, idet der er tale om selvstændige retsakter, som er nødvendige for, at Kommissionen efterfølgende kan tage stilling til ændringerne. Ud fra et materielt synspunkt og på grund af Kommissionens yderst begrænsede skønsmargen desangående er det netop de nationale myndigheders afgørelse, som faktisk har taget hensyn til alle forhold, som berettiger en godkendelse af disse ændringer af varespecifikationerne.

59. I henhold til Domstolens praksis tilkommer det de nationale retter at påkende de uregelmæssigheder, som en sådan national retsakt eventuelt er behæftet med, i givet fald ved præjudiciel forelæggelse for Domstolen, på samme betingelser vedrørende prøvelsen, som gælder for enhver anden endelig beslutning, der er truffet af samme nationale myndighed, som vil kunne tænkes at skade tredjemand, og i øvrigt – under henvisning til princippet om effektiv retsbeskyttelse – at antage et søgsmål anlagt til prøvelse deraf til realitetsbehandling, selv om de nationale processuelle regler ikke foreskriver dette i et sådant tilfælde [41].

C. Betydningen af disse betragtninger for hovedsagen

60. Parterne strides ved Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) om en mindre ændring af varespecifikationen for den beskyttede oprindelsesbetegnelse for osten »Comté«. Det er ubestridt, at den nye anfægtede artikel (5.1.18), som forbyder malkerobotter, er en mindre ændring.

61. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt oplyst, om de nævnte forordninger og charterets artikel 47 gør det muligt at bekræfte den forelæggende rets hidtidige retspraksis (hvorefter det er ufornødent at træffe afgørelse i verserende sager, når Kommissionen har godkendt ændringen), eller om denne praksis må ændres.

62. På baggrund af ovenstående betragtninger, som bygger på Domstolens praksis vedrørende procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser og de bestemmelser, som området er underlagt (navnlig artikel 49, stk. 4, i forordning nr. 1151/2012), foreslår jeg den anden af disse to løsninger.

63. I denne henseende er jeg af den opfattelse, at det ville være i strid med den ret, som forordning nr. 1151/2012 tillægger de berørte, og med Domstolens praksis vedrørende sammensatte procedurer for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser at undlade at træffe afgørelse vedrørende en klage, der er indgivet af en person med en legitim interesse heri, i forbindelse med mindre ændringer af en varespecifikation for en beskyttet oprindelsesbetegnelse. Dette ville heller ikke være i overensstemmelse med chartrets artikel 47.

40 – Punkt 28 i dette forslag til afgørelse.

41 – Jf. i denne retning dom af 3.12.1992, Oleificio Borelli mod Kommissionen (C-97/91, EU:C:1992:491, præmis 9-13), dommen i sagen Carl Kühne m.fl., præmis 58, Bavaria og Bavaria Italia, præmis 57, og Berlusconi og Fininvest, præmis 45 og 46.

64. Hermed besvares det præjudicielle spørgsmål egentlig, eftersom den forelæggende ret snarere har ladet dette fokusere på spørgsmålet om, hvorvidt der skal træffes afgørelse vedrørende klagen, end på de konsekvenser, som denne dom kan have for de afgørelser, som Kommissionen allerede har truffet. Jeg vil imidlertid også behandle sidstnævnte problematik.

65. Efter min opfattelse medfører annullationen af den nationale retsakt, hvorved den mindre ændring blev godkendt med henblik på fremsendelse til Kommissionen, som en *kædereaktion*, at Kommissionens afgørelse savner hjemmel.

66. For at undgå denne uønskede konsekvens ville det være hensigtsmæssigt, at Kommissionen indstiller behandlingen af den fase af proceduren, som verserer for den, når der indgives klager ved de nationale retsinstanser over den afgørelse fra den nationale myndighed, hvorved den mindre ændring af varespecifikationen blev godkendt [42]. Dette ville sikre en større respekt dels for sagsøgerens ret til retsbeskyttelse, dels for retssikkerhedsprincippet, og det ville undgås, at Kommissionens afgørelser efterfølgende mister deres hjemmel [43].

67. Forpligtelsen til at sikre den effektive virkning af retsbeskyttelsen af personer, der har anlagt sag ved de nationale domstole, hvis kompetence beror på en EU-retlig bestemmelse, og eventuelt princippet om god forvaltningsskik [44] bør føre til, at Kommissionen i sin vurdering af ansøgningerne tager hensyn til den omstændighed, at der er verserende sager anlagt til prøvelse af den nationale afgørelse ved medlemsstatens retsinstanser [45].

68. I samme retning bør de nationale myndigheder ikke fremsende Kommissionen ansøgningen om en mindre ændring af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse, hvis der er verserende klager ved de nationale retsinstanser over deres godkendelse, eller så meget desto mere, hvis en national retsinstans har afsagt en annullationsdom, selv om den ikke er endelig.

69. Når alt kommer til alt, bør Kommissionen undlade at behandle en ansøgning om en mindre ændring af varespecifikationen for en beskyttet oprindelsesbetegnelse, såvel hvis Kommissionen har kendskab til, at der er verserende retssager anlagt til prøvelse af den nationale afgørelse om godkendelse, som hvis der foreligger domme, der helt eller delvist annullerer denne afgørelse. I modsat fald vil en eventuel annullation af denne nationale afgørelse ved endelig dom afsagt af medlemsstatens retsinstanser, som er forpligtede til at træffe afgørelse i de sager, der verserer for dem, medføre, at Kommissionens afgørelse efterfølgende mister sin gyldighed.

42 – I denne usædvanlige situation ville der skulle træffes foranstaltninger med henblik på at udvide fristen for at træffe afgørelse for at undgå en stiltiende godkendelse af ansøgningen.

43 – Retten fastslog i dom af 23.4.2018, CRM mod Kommissionen (T-43/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:208), at Kommissionen ikke kunne registrere den beskyttede geografiske betegnelse Piadina Romagnola, idet den italienske myndighed havde godkendt og fremsendt ansøgningen til Kommissionen seks dage efter den delvise annullation af varespecifikationen ved dom afsagt af en national ret i første instans. Kommissionen godkendte denne beskyttede geografiske betegnelse og offentliggjorde sin afgørelse i EU-Tidende uden afvente afgørelsen af kassationsappellen iværksat ved Consiglio di Stato (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Italien) til prøvelse af annullationsdommen i første instans.

44 – Chartrets artikel 41. Retten henviste hertil i dom af 23.4.2018, CRM mod Kommissionen (T-43/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2018:208, præmis 67-83).

45 – Kommissionen skal foretage denne vurdering inden for rammerne af de undersøgelsesbeføjelser, som den er tillagt under procedurens europæiske fase i henhold til artikel 50, stk. 1, i forordning nr. 1151/2012.

IV. Forslag til afgørelse

70. På baggrund af det ovenstående foreslår jeg, at Domstolen besvarer det af Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Frankrig) forelagte præjudicielle spørgsmål således:

»Artikel 49, stk. 4, og artikel 53, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer og artikel 6 i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 664/2014 af 18. december 2013 om supplering af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 med hensyn til fastlæggelsen af EU-symboler for beskyttede oprindelsesbetegnelser, beskyttede geografiske betegnelser og garanterede traditionelle specialiteter og med hensyn til visse regler om oprindelse, visse procedureregler og visse yderligere overgangsbestemmelser, sammenholdt med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, skal fortolkes således, at de nationale retter ikke kan beslutte, at det er ufornødent at træffe afgørelse i sager, der verserer for dem, til prøvelse af afgørelser truffet af den nationale myndighed vedrørende mindre ændringer af en varespecifikation for beskyttede oprindelsesbetegnelser, idet de ligger til grund, at Kommissionen har godkendt og offentliggjort ansøgningen herom i *Den Europæiske Unions Tidende*, mens de pågældende sager verserede«.